

# Zestaw Ćwiczeń w Czytaniu i Pisaniu

## Praca z tekstem pt. Martynka, Jaś i Calineczka

Zestaw przeznaczony jest na jeden tydzień. Pracujesz z dzieckiem przez 6 dni w tygodniu (oprócz niedzieli). Wszystkie ćwiczenia oparte są na jednym tekście, ponieważ ich celem jest bardzo dobre opanowanie wyrazów występujących w danym tekście. Tak właśnie się pracuje z dziećmi z dysleksją.

Wielkość czcionki i jej kształt dobrałam w taki sposób, aby maksymalnie ułatwić dziecku czytanie. Fajnie, by było gdybyś miała możliwość wydrukować poniższy tekst na papierze w kolorze lekko żółtym lub kremowym. Zbadano, że takie tło jest najbardziej przyjazne do czytania. Ale może być też papier biały.

Najważniejsza w całej pracy z dzieckiem z dysleksją jest systematyczność i różnorodność ćwiczeń. Dzięki temu, praca będzie przynosić efekty. Różnorodność to też klucz do zmotywowania dziecka do pracy.

Przetestowałam te ćwiczenia na dzieciach, z którymi pracuję w swoim gabinecie.

Poniżej podaję parę wskazówek, jak pracować z dzieckiem:

1. Codziennie przed odrabianiem lekcji zapisz wspólnie z dzieckiem, jakie lekcje i w jakiej kolejności będzie odrabiał. Niech w tym planie znajdzie się miejsce na dodatkowe ćwiczenia, czyli właśnie te przedstawione poniżej. Pomiędzy jedną porcją nauki, a kolejną musi być krótka 10-15 minutowa przerwa (tylko niech Twoja pociecha nie siada wówczas do komputera).

2. Ustal ze swoim dzieckiem, że dopiero po zrobieniu wszystkich obowiązków związanych z nauką będzie mogło zająć się czymś, co bardzo lubi robić, np. pograć na komputerze.

3. Najlepiej, by było gdyby obrabianie lekcji odbywało się zawsze o tej samej porze.

Taki system pracy - wbrew pozorom - oszczędza czas. Na początku systematyczność i trzymanie się pewnych zasad może być trudne, ale na pewno się opłaci.

## Martynka, Jaś i Calineczka

Niedaleko dużego miasta w parterowym domku z czerwonym dachem mieszkało rodzeństwo - Jaś i Martynka. Rodzice pracowali w mieście i dzieci często zostawały same w domu. Nie bały się, ponieważ pilnował ich wielki pies o imieniu Magik. Poza tym często przychodził do nich dziadek i sprawdzał, czy są bezpieczne.

Pewnego dnia poszły na strych i znalazły tam starą książkę z baśniami Andersena. Książka była pokryta grubą warstwą kurzu i miała pożółkłe kartki. Otworzyły ją akurat na bajce o Calineczce.

Wtem usłyszały głos: „Dzień dobry”. Obejrzały się za siebie, ale nikogo nie zauważyły.

- Kto tu jest? - spytała się Martynka trochę przerażona.

Jaś zawołał: - Tu są chyba duchy?

Nie, to nie duchy, to ja Calineczka.

Obok książki stała maleńka dziewczynka.

- Hej! Kim jesteś? - zapytał Jaś.

- Jestem Calineczka.

- Dlaczego jesteś taka malutka?
- Bo tak mnie wymyślił autor bajki.
- A chciałabyś być taka duża, jak my - zapytała Martynka?
- A czy wy chcielibyście być tacy mali, jak ja? - zapytała Calineczka ?

W tym momencie rozległo się szczekanie Magika. Rodzice wrócili z pracy. Jaś odruchowo zamknął książkę i Calineczka zniknęła.

Wrócimy tu jutro - powiedziała Martynka - żeby znowu spotkać się z Calineczką i dokończyć naszą rozmowę.

Dzień pierwszy:

I. Praca z wyrazami, które mogą być dla dziecka trudne w tekście.

1. Wytnij wyrazy i postępuj w następujący sposób:

- Połóż 10 (lub 5 - w zależności od możliwości dziecka) wyrazów przed dzieckiem.
- Przeczytaj dziecku każdy wyraz oddzielnie i każ mu go powtórzyć (niech spróbuje zobaczyć ten wyraz w wyobraźni).

2. Wymieszaj wyrazy i rozłóż je przed nim.

3. Pytaj dziecko, gdzie leży dany wyraz, np. pokaż słowo „rodzeństwo” . Tak samo postępuj z pozostałymi wyrazami.

szczekanie	parterowy	rodzeństwo
Martynka	pracowali	pilnował
imieniu	odruchowo	przychodził
sprawdzał	bezpieczne	Andersen
pożótkłe	otworzyły	Calineczka

akurat	dokończyć	obejrzały
przerażona	wymyślił	chcielibyście

II. Przeczytaj dziecku tekst, ono w tym czasie wodzi wzrokiem po tekście wskazując każdy czytany przez Ciebie wyraz palcem (lub jakimś innym wskaźnikiem).

III. Dziecko wykreśla w ciągu liter wyraz, który znajduje się po lewej stronie:

szczękanie ..... szekanie szukanie szczękanie szokany szukany  
 parterowy ..... porter parter patern porterowy parterowy pur  
 rodzeństwo ..... rodzi rodzic rodzińarodzicowi rodzeństwo rod  
 Martynka ..... Marianna Maria Martyna Martynka Marysia Mra  
 pracowali ..... prac pracować pracowali pracownik pracuś  
 pilnował ..... pilnować pilnował piłował pilny pilnopylny  
 imieniu ..... imię imienny imieniny imieniu imenny imony  
 odruchowo ..... odruchoderwacodruchy odruchowo odra  
 przychodził ..... przyjscie przyjaciel przychodził przyszedł  
 sprawdzał ..... sprawdzał sprawdzonysprastowasprowac

## Dzień drugi:

### I. Powtórzenie słów przerobionych wczoraj:

Rozłóż przed dzieckiem 10 wczoraj przerobionych wyrazów i czytaj mu poniższe zdania - dziecko odkłada wyraz pasujący do zdania, które mu przeczytasz.

1. Słysząc głośnie psa .....
2. To jest dom .....
3. Siostra i brat to .....
4. To jest dziewczynka o imieniu .....
5. Ten pies domu dobrze .....
6. Zamiast pomyśleć, zrobiłem to .....
7. Wszystkie zamki przy drzwiach kolejno .....
8. Jaś codziennie do babci .....
9. Złożyłem życzenia w swoim .....
10. Robotnicy długo wczoraj .....

### II. Praca z pozostałymi wyrazami (zostało ich jedenaście):

1. Połóż 11 wyrazów przed dzieckiem.
2. Przeczytaj dziecku każdy wyraz oddzielnie i każ mu go powtórzyć (niech spróbuje zobaczyć ten wyraz w wyobraźni).
3. Wymieszaj wyrazy i rozłóż je.
4. Pytaj dziecko, gdzie leży dany wyraz, np. pokaż słowo „rodzeństwo” . Tak samo postępuj z pozostałymi wyrazami.

III. Dziecko samo czyta tekst - Ty słuchasz i poprawiasz błędnie przeczytane wyrazy. Jeśli dziecko długo się waha, jak przeczytać dany wyraz - Ty go przeczytaj. Nie dopuść, aby czytało po literce lub zgadywało.

### IV. Quiz na temat przeczytanego opowiadania.

Porozcinaj poniższe pytania. Daj dziecku losować po jednym. Za każdą dobrą odpowiedź zdobywa 1 punkt. Jeśli zdobędzie 5 punktów - daj mu jakąś drobną nagrodę.

1. Gdzie mieszkali Jaś i Martynka?
2. Ile lat miała Martynka?
3. Kto pilnował dzieci, gdy rodzice byli w pracy?
4. Jak nazywa się autor bajki o Calineczce?
5. Dlaczego Jaś zamknął nagle książkę i Calineczka zniknęła?
6. Dlaczego Calineczka była taka malutka?
7. Kiedy dzieci znowu pójdą na strych spotkać się z Calineczką?

Dzień trzeci:

I . Powtórzenie wszystkich wyrazów - domino.

Bardzo dobrym sposobem na utrwalanie wiedzy są zabawy i gry edukacyjne. Dzieci je bardzo lubią.

Wytnij kostki domina ( wzdłuż linii przerywanej) i zagraj z dzieckiem - przypominam, że można dokładać wyrazy z obu stron - taki sam wyraz do takiego samego. Kartonik od której należy zacząć jest oznaczony buźką.

akurat	<b>odruchowo</b> 	pożółtkę	<b>akurat</b>
otworzyły	<b>przychodzi</b>	rodzeństwo	<b>bezpieczne</b>
wymyślił	<b>rodzeństwo</b>	<b>pracowali</b>	niedaleko
Andersen	<b>imieniu</b>	chcielibyście	<b>parterowy</b>
bezpieczne	<b>wtem</b>	wtem	
odruchowo	<b>wymyślił</b>	<b>chcielibyście</b>	szczekanie
pilnował	<b>obejrzały</b>	Martynka	<b>Andersen</b>
dokończyć	<b>niedaleko</b>	obejrzały	<b>przerażona</b>



imieniu	<b>Calineczka</b>	<b>sprawdzał</b>	pracowali
przerazona	<b>dokończyć</b>	Magik	<b>pożółkłe</b>
sprawdzał	<b>szczękanie</b>	parterowy	<b>otworzyły</b>
Calineczka	<b>pilnował</b>	przychodził	<b>Magik</b>

II. Pisanie z użyciem przepracowanych wyrazów - uzupełnianie luk w tekście.

Wyrazy do uzupełnienia są pod tekstem.

### Martynka, Jaś i Calineczka

Niedaleko dużego miasta w ..... domku z czerwonym dachem mieszkało ..... - Jaś i Martynka. Jaś miał siedem lat, a Martynka - osiem. Rodzice ..... w mieście i dzieci często zostawały same w domu. Nie bały się, ponieważ ..... ich wielki pies o imieniu Magik. Poza tym często ..... do nich dziadek i sprawdzał, czy są bezpieczne.

Pewnego dnia poszły na strych i znalazły tam starą książkę z baśniami ..... . Książka była pokryta grubą .....

kurzu i miała ..... kartki. Otworzyły ją ..... na  
bajce o Calineczce.

*akurat warstwą pilnował przychodził Andersena pożółtkę  
pracowali parterowym rodzeństwo*

Dzień czwarty:

I. Podziel ciąg liter na poszczególne wyrazy za pomocą pionowych kresek, np.

szczękanie | parterowy | rodzeństwo | Martynka | pracował | pilnował | od ruchowo  
przychodził | sprawdzał | bezpieczne | Andersen | po żółtkę | stworzyły | akurat  
dokończyć | obejrzały | przerażona | wymyślił | chcieli | byście | Calineczka

II. Wykreślanie wyrazów zbędnych w zdaniu (jednego z wyrazów obok kreski ukośnej):

Wtem usłyszały w łos/głos: „Dzień dobry”. Obejrzały się za siebie/niego, ale nikogo nie zauważyły.

- Kto tu jest? - spytała/sapała się Martynka trochę przerażona.

Jaś zawołał: - Tu są chyba dachy/duchy?

Nie, to nie duchy, to ja Calineczka.

Obok książki stała/siała małeńka dziewczynka.

- Hej! Kim jestem/jesteś? - zapytał Jaś.

- Jestem Calineczka.

- Dlaczego/Dlatego jesteś taka malutka?

- Bo tak mnie/nie wymyślił autor bajki.

- A chciała byś być taka duża, jak wy/my - zapytała Martynka?

Dzień piąty:

Pisanie ze słuchu: wybierz 3 zdania z tekstu o Jasiu i Martynce. Przygotuj kilka pasków papieru o wymiarach 20cmx2,5cm. Daj te paski swojemu dziecku (może je samo porozcinać) i przeczytaj pierwsze zdanie. Dziecko liczy, ile jest wyrazów w zdaniu i tnie paski na tyle kawałków. Podczas cięcia ma uwzględnić długość wyrazów (długi wyraz - dłuższy pasek, krótki wyraz - krótszy pasek). Następnie pisze na każdym pasku jeden wyraz z tego zdania. A teraz składa wyrazy w zdanie. Tak samo postępujcie z dwoma kolejnymi zdaniami.


Dzień szósty:

Dzień szósty powinien wypaść w sobotę - a więc mamy weekend. W ten dzień możesz pobawić się z dzieckiem słowami, oczywiście tymi słowami, które są ćwiczone w tym tygodniu.

I. Kalambury (zgadywanie za pomocą rysowania lub pokazywania). Wykorzystaj paski z wyrazami z pierwszego dnia. Proponuję wybrać następujące wyrazy: szczekanie, parterowy, rodzeństwo, pracowali, przychodził, obejrzały, przerażona, Calineczka. Najpierw nich dziecko przeczyta te wyrazy i postara się je zapamiętać. Następnie każde z Was po kolei losuje po jednym wyrazie i pokazuje za pomocą ciała (lub rysuje) stronie przeciwnej, jaki wyraz wylosowało. Każdy, kto zgadnie w ciągu 1 minuty, jaki to wyraz, zdobywa 1 punkt. Teraz zmiana.

II. Wybierz 9 wyrazów z dnia pierwszego i rozłóż w 3 rzędach po 3 w każdym rzędzie. Dziecko przez 2 minuty przygląda się tym wyrazom i stara się zapamiętać, gdzie leży dany wyraz. Po tym czasie pytasz je, gdzie leży dany wyraz. Ono sama odkrywa kartkę. Jeśli zgadło ma 1 punkt, jeśli nie - 0. I tak poproś, aby odkryło jeszcze np. 5 wyrazów.

Możesz się umówić z dzieckiem z góry, że jeśli zdobędzie np. 8 punktów w obu grach, to dostanie nagrodę (to nie musi być przedmiot materialny, ale wspólne wyjście gdzieś lub inny sposób spędzenia czasu).